

M1124 ΘΕΜΕΛΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

Εργαστήριο Προβλημάτων 4

Τρίτη, 25/10/2011

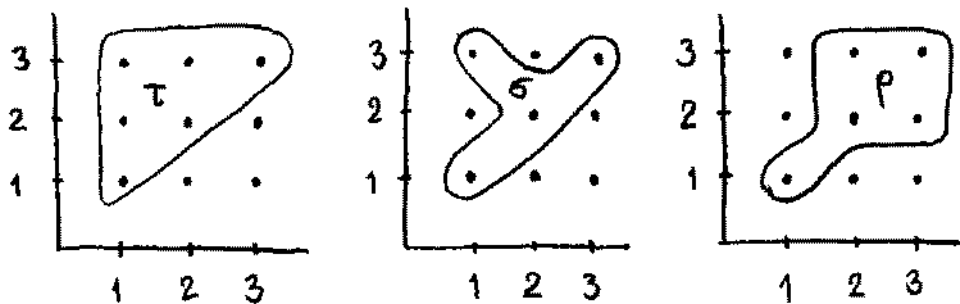
Άσκηση 4.1 Δίδεται το σύνολο $A = \{a, b, c, d, e\}$ και η σχέση $\sigma = \{(a, c), (b, e)\}$.

α'. Βρείτε την ελάχιστη σχέση ισοδυναμίας ρ στο σύνολο A , (δηλαδή αυτήν με τα λιγότερα στοιχεία του $A \times A$) που περιέχει τη σ , (δηλαδή $\sigma \subseteq \rho$). Σε αυτήν την περίπτωση λέμε ότι η ρ είναι η σχέση ισοδυναμίας που **παράγεται** από τη σ .

β'. Βρείτε τη διαμέριση του A που αντιστοιχεί στη ρ .

Άσκηση 4.2 Θεωρούμε το σύνολο $A = \{1, 2, 3\}$.

α'. Πώς συμβολίζουμε συνήθως τη σχέση που ορίζεται από το υποσύνολο τ του $A \times A$;

Σχήμα 1:

β'. Για κάθε μια από τις σχέσεις ρ και σ στο A , εξετάστε εάν είναι ανακλαστική, συμμετρική, μεταβατική.

γ'. Εάν κάποια από τις σχέσεις ρ , σ είναι σχέση ισοδυναμίας, ποιά είναι η αντίστοιχη διαμέριση του A ;

Άσκηση 4.3 Έστω τ_1 και τ_2 δύο μεταβατικές σχέσεις πάνω σε σύνολο A . Είναι η σχέση $\tau_1 \cap \tau_2$ πάνω στο A μεταβατική ;

Άσκηση 4.4 Το ρολόι μου πάει κάθε ώρα είκοσι λεπτά μπροστά. Αν δείχνει τώρα ότι η ώρα είναι ακριβώς μεσημέρι, που θα βρισκείται ο λεπτοδείκτης μετά από 123454321 ώρες; Υπόδειξη: Θυμηθείτε πώς ελέγχουμε εάν ένας αριθμός διαιρείται με το 3, 4, 5, 8, κ.λπ.

Άσκηση 4.5 Στο σύνολο $\mathbb{N}$ των φυσικών αριθμών, θεωρούμε τη σχέση

$$m \sigma n \quad \text{εάν και μόνον εάν } m \text{ διαιρεί } n,$$

δηλαδή εάν υπάρχει $q \in \mathbb{N}$ τέτοιο ώστε $n = mq$. Είναι η σχέση σ κάποιου είδους διάταξη; (ασθενής; γνήσια; μερική;)

Άσκηση 4.6 Στο σύνολο A έχουμε μία σχέση γνήσιας διάταξης τ , και ορίζουμε στο σύνολο $A \times A$ τη σχέση ρ :

$$(a, b) \rho (c, d) \quad \text{εάν και μόνον εάν είτε } a \tau c \text{ είτε } a = c \text{ και } b \tau d.$$

Δείξτε ότι ρ είναι σχέση γνήσιας διάταξης. Γιατί ονομάζεται αυτή η σχέση 'λεξικογραφική';

Άσκηση 4.7 Ορίζουμε τη σχέση ρ σε ευθείες του επιπέδου, με $x \rho y$ αν και μόνο αν x τέμνει την y . Είναι η ρ σχέση μερικής διάταξης;

Άσκηση 4.8 Στο σύνολο $K = \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}^*$, όπου $\mathbb{Z}^* = \mathbb{Z} \setminus \{0\}$, θεωρούμε τη σχέση $\approx$ με:

$$(k, l) \approx (m, n) \quad \text{εάν και μόνον εάν } k \cdot n = l \cdot m.$$

α'. Δείξτε ότι η $\approx$ είναι σχέση ισοδυναμίας στο K .

β'. Μπορείτε να βρείτε κάποια αντιστοιχία μεταξύ του συνόλου των κλάσεων ισοδυναμίας αυτής της σχέσης και του συνόλου $\mathbb{Q}$ των ρητών αριθμών;

γ'. Δείξτε ότι αν $(k, l) \approx (k', l')$ και $(m, n) \approx (m', n')$ τότε $(km, ln) \approx (k'm', l'n')$ και $(kn + lm, ln) \approx (k'n' + l'm', l'n')$

δ'. Χρησιμοποιήστε το προηγούμενο ερώτημα για να ορίσετε δύο πράξεις στο σύνολο των κλάσεων ισοδυναμίας. Είναι οι πράξεις 'καλά ορισμένες'; Σε ποιές πράξεις στο σύνολο των ρητών αριθμών αντιστοιχούν;